Virksomhedsbarometer

En temperaturmåling af arbejdsmarkedet i Aabenraa Kommune

1. januar - 30. juni 2023

jobcenter Aabenraa

Indledning

Jobcentret gennemfører løbende telefoninterviews blandt kommunens virksomheder for at tage temperaturen på arbejdsmarkedet og få viden om hvilken arbejdskraft, de efterspørger. Det sker for bedre at kunne understøtte lediges jobsøgning og kompetenceudvikling, så jobcentret har bedre forudsætninger for at kunne matche virksomhederne og ledige.

Virksomhedsbarometeret udarbejdes én gang halvårligt, hvor resultaterne offentliggøres på jobcentrets hjemmeside www.jobcenteraabenraa.dk og fremlægges for Arbejdsmarkedsudvalget.

Sammenfatning af resultater

Virksomhederne i Aabenraa er positive selv i en turbulent tid.

- Andelen af virksomheder som forventer en større omsætning de kommende seks måneder er højere end i sidste måling.
- Andelen af virksomheder som forventer færre medarbejdere de kommende seks måneder er halveret i forhold til sidste måling.
- Andelen som har ansat nye medarbejdere inden for de sidste seks måneder er højere end ved sidste måling.

Ledigheden forventes fortsat at falde da virksomheder fortsat efterspørger arbejdskraft.

- Ledigheden forventes fortsat at falde i Aabenraa og vil fortsat ligge lavere end i hele Danmark.
- Antallet af opslået stillinger ligger stadig rekord højt, selvom der har været en nedgang i foråret 2023.
- Særligt transport og lager har biddraget til den fortsatte lave ledighed.
- Af faglige profiler er det personer med videregående uddannelse og faglærte som virksomhederne har ansat.
- Aftagende rekrutteringsudfordringer.

Unge og udsatte ledige udgør stadig en rekrutteringskanal for virksomhederne.

- Anden af virksomheder som forventer at tage en elev inden for de kommende seks måneder er fordoblet.
- 63 % af de adspurgte virksomhederne er klar til at give en hjælpende hånd til udsatte ledige.

Metode

Datagrundlaget for det aktuelle barometer omfatter 199 virksomheder (i andet halvår af 2022 deltog 199 virksomheder). Barometeret omfatter små, mellemstore og store virksomheder, så billedet bliver så repræsentativt som muligt.

I den danske erhvervsstruktur udgør SMV'er 99 % af virksomhederne[1]. Fordelingen på antal ansatte blandt virksomhederne i barometeret, afspejler dette billede.

Fordelingen af virksomheder på brancher svarer ikke helt til erhvervsstrukturen i kommunen. Transport og handel og landbrug, er i undersøgelsen overrepræsenteret, mens offentlig administration/undervisning er underrepræsenteret jf. figur 2.

Data er indsamlet ved, at kommunens interne phoner har ringet ud til virksomhederne i perioden 1. februar 2023 til 30. juni 2023. Rapporten præsenterer en samlet opgørelse for perioden, og hvor det er muligt præsenteres tallene for første halvår 2019 og andet halvår 2022. På den måde er det muligt både at sammenligne resultaterne, både med seneste barometer og med perioden før COVID-19 og krigen i Ukraine.

I forbindelse med indsamlingen af data kan der ske fejltastninger, og i nogle tilfælde har den medvirkende virksomhed ikke ønsket at besvare alle spørgsmålene eller interviewet er blevet afbrudt undervejs. Resultaterne i graferne er baseret på de virksomheder, der har besvaret spørgsmålene. Virksomheder, der har svaret "ved ikke" eller som ikke ønsker at besvare spørgsmålet, er sorteret fra.

Enkelte steder summerer resultatet ikke til 100, hvilket skyldes afrundinger.

Figur 1: Andel besvarelser fordelt på antal medarbejdere

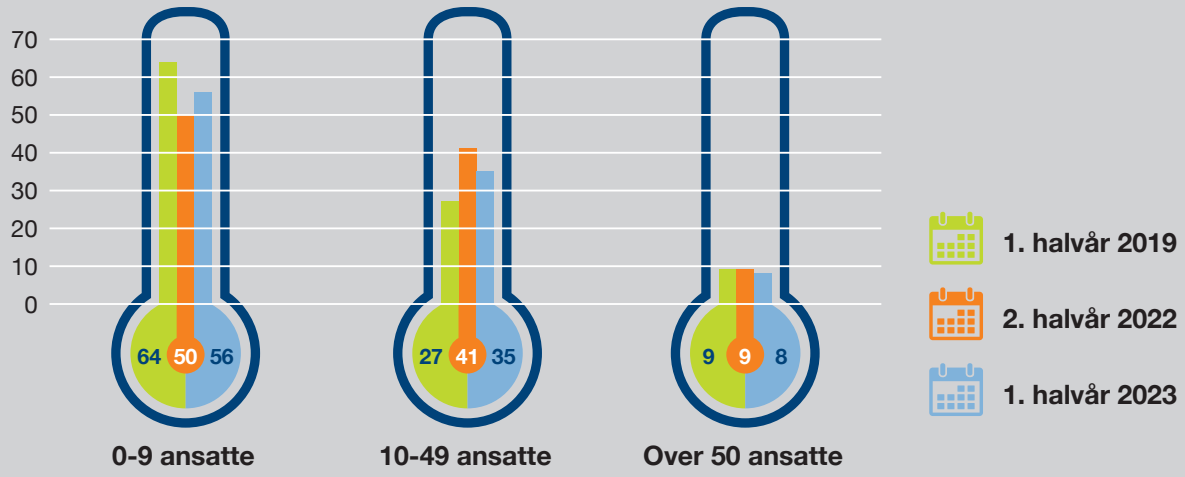

Figur 1: Besvaret af 189 virksomheder

[1] *3993 arbejdssteder, svarende til 1% af alle arbejdssteder i DK, havde over 100 ansatte i 2020 jf. erhv3, statistikbanken.dk*

Figur 2: Andel af virksomheder fordelt på hovederhverv

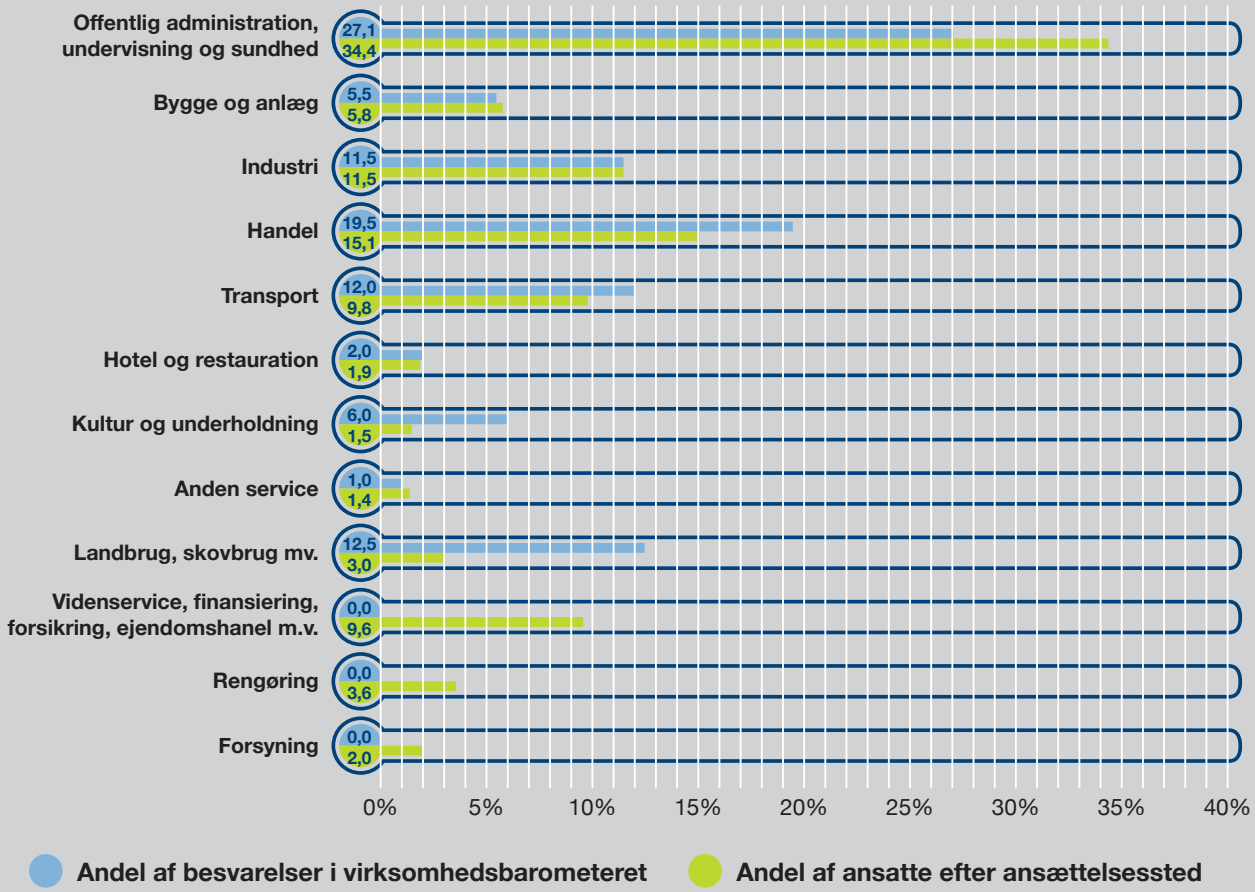

Figur 2: Besvaret af 199 virksomheder. Hovederhverv i Aabenraa Kommune er baseret på udtræk fra Danmarks Statistik RAS301 for 2020 og egne beregninger.

Temperaturen på arbejdsmarkedet i Aabenraa Kommune

Der er stadig gang i det lokale arbejdsmarked, og trods forskellige udefrakommende begivenheder (COVID-19 og krig i Ukraine), så har arbejdsmarkedet alt andet lige klaret sig fint.

Det kan ses ved, at antallet af lønmodtagere efter arbejdssted blot er faldet en lille smule, mens lønmodtagere efter bopæl, er fladet ud til en meget lille stigning jf. fig. 3. Det vil sige, at antallet af lønmodtagere efter arbejdsstedet Aabenraa er på sine højeste niveauer siden kommunesammenlægningen i 2007 og finanskrisen i 2008. Til gengæld er antallet af lønmodtagere efter bopæl lavere, men har dog været stigende siden 2013.

Figur 3: Antal beskæftigede efter arbejdssted og bopæl

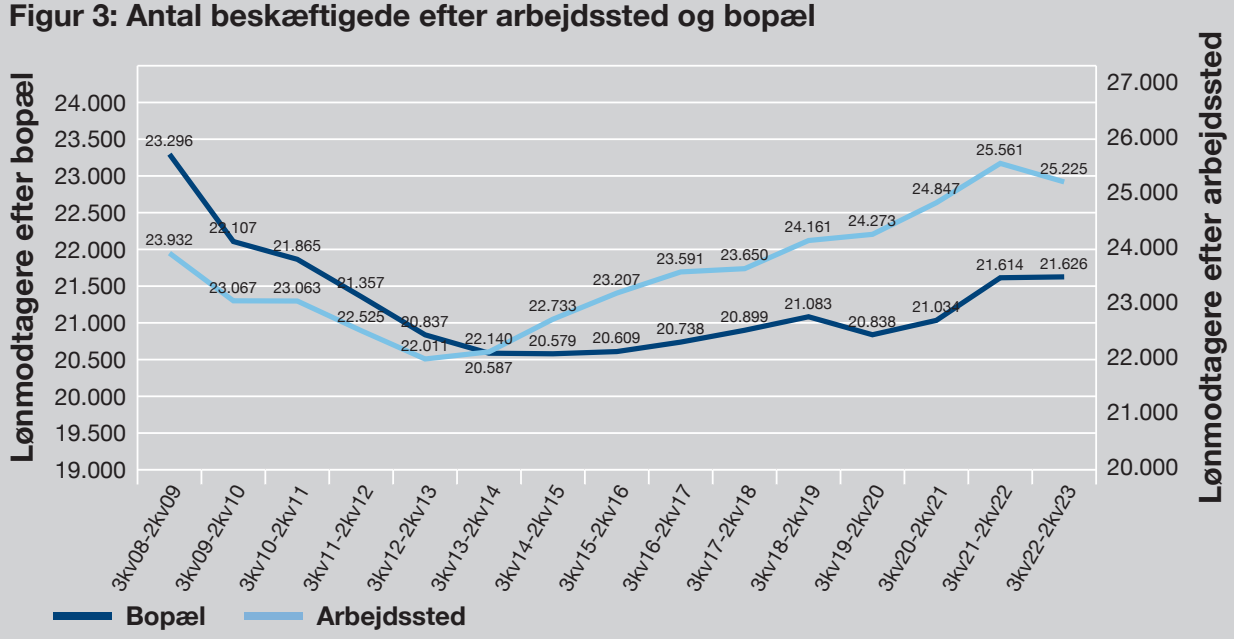

Kilde: Jobindsats.dk

Jobcenteret forventninger til udvikling i ledigheden

I den første halvdel af 2023, er den gode udvikling siden 2013 bremset lidt op, men hvad så med fremtiden? hvilken udvikling i ledigheden og beskæftigelsen kan vi forvente?

På landsplan er det Økonomiministeriets forventning at den resterende del af 2023 vil byde på en svag stigning i ledigheden, og at tendensen vil forsætte igennem 2024. Ministeriets forventning er lidt mere positiv end den har været i de to seneste økonomiske redegørelser (marts 2023/ august 2022)[2].

Økonomiministeriets forventninger til ledigenheden bliver dermed, at den i 2023 vil være på 85.000 fuldtidsledige ved årets udgang, og at ledighedens fortsatte stigning i 2024 vil resultere i at der vil være 94.000 fuldtidsledige, når året er omme.

For at sætte tallene i relief, så vil en stigning til 94.000 fuldtidsledige stadig være et beskedent tal af ledige, også i en historik kontekst. Senest vi havde så få ledige (ud over 2022 med 75.000), var i 2008, hvor ledigheden ramte lidt mere end 73.000 fuldtidspersoner og i 2007 var ledigheden på 101.000 fuldtidsledige. En ledighed på 94.000 er således stadig en meget lav ledighed.

Økonomiministeriets forventning betyder, at ledigheden på landsplan vil være på 2,6 % i 2023 og 2,9 % i 2024.

Jobcenterets egen forventning, er, at vi vil fortsætte med at se fald i ledigheden på det lokale arbejdsmarked både i 2023 og 2024. Som det fremgår af figur 4, så vil en opfyldelse af forventningen munde ud i, at ledigheden i 2023 vil ende på 2,1 % og falde yderligere til 1.8 % i 2024.

For Aabenraas vedkomne forventer jobcenteret, at ledigheden vil ende på 551 fuldtidspersoner ultimo 2023 og 460 fuldtidspersoner i ultimo 2024.

Forventningen bygger på, at arbejdsmarkedet er lidt anderledes sammensat i Aabenraa end på landsplan, f.eks. udgør bygge- og anlæg en lavere andel af lønmodtagerne i Aabenraa end i resten af landet. Pt. startes der færre byggerier end der færdiggøres, hvilket tyder på en opbremsning inden for byggeriet, som kan forventes at påvirke beskæftigelsen inden for faget i den kommende tid, men da faget ikke udgør den samme andel af beskæftigelsen som i hele landet, vil det påvirke Aabenraa mindre.

Figur 4: Udvikling i ledigheden opgjort i fuldtidsledige i procent af arbejdsstyrken (foreløbige)

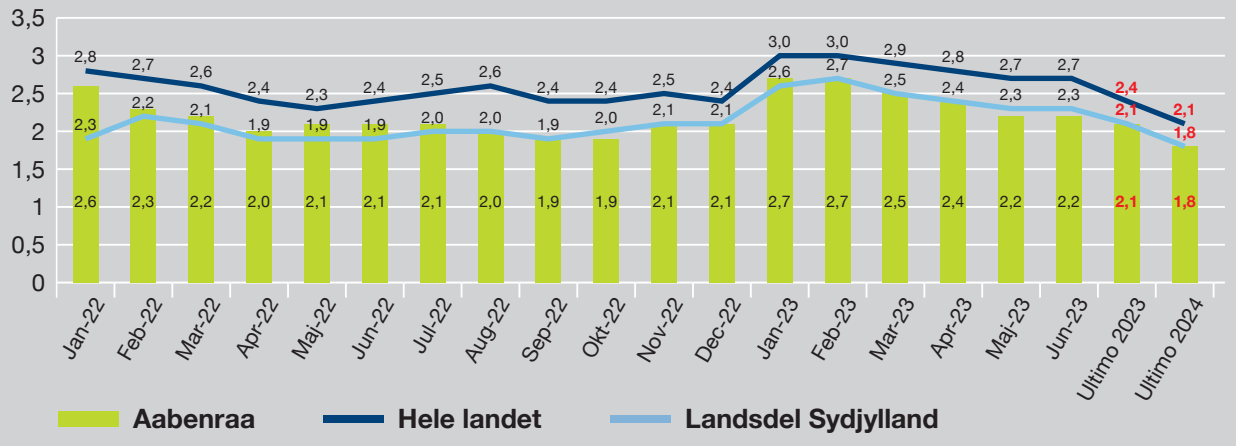

Kilde: Danmarks statistik – Statistikbanken - AUP01 og egne beregninger. Anm. Ultimo 2023 og ultimo 2024 er baseret på STARs kommunefremskrivning og egne vurderinger.

[2] *I august 2022, var det Finansministeriet og ikke Økonomiministeriet som udgav "Økonomisk Redegørelse".*

Samtidig er der stadig er en høj afgang fra ledigheden til beskæftigelse, og kun mindre stigning i afgangen fra beskæftigelse til ledighed, derfor forventer jobcenteret, at ledigheden vil fortsætte sit fald på det lokale arbejdsmarked.

Forventningen til det fortsatte fald i ledigheden bygger også på den demokrafiskeudvikling. Prognoser viser, at Aabenraa kan forvente at befolkningen i alderen 25-66 år frem mod 2035 vil falde med 12 %.[3] Der bliver så at sige færre hænder at vælge imellem.

Endelig bygger forventningen på, at om end efterspørgslen efter arbejdskraft er faldet lidt tilbage fra sit højste punkt, så opslår virksomhederne stadig markant flere stillinger på jobnet.dk end i 2019 (månedligt) og end i perioden 2005 til 2023 (rullende år 3. til 2. kvartaler).

Figur 5: Udvikling i bruttoledigheden i Aabenraa Kommune opgjordt i fuldtidsledige

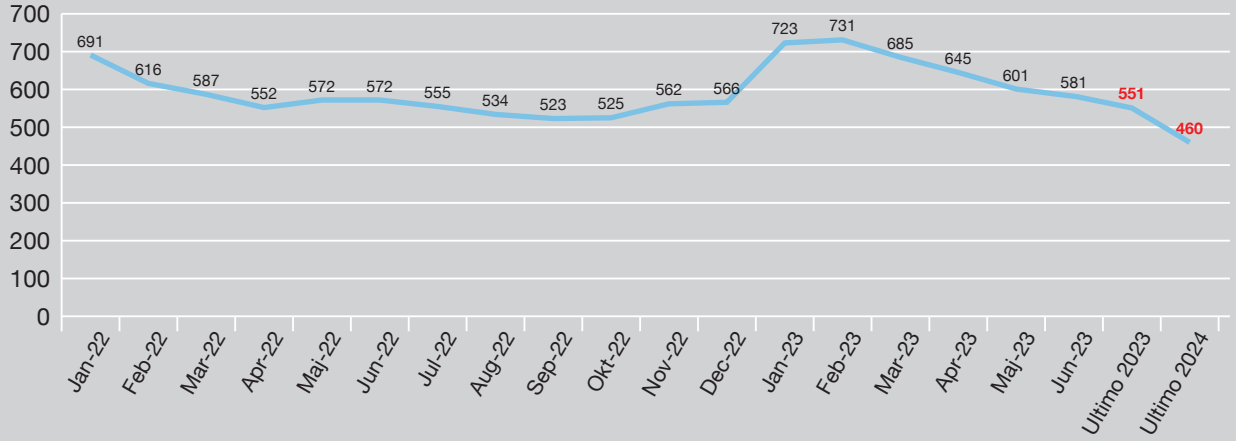

Kilde: Danmarksstatistik – Statistikbanken - AUF01, og egne beregninger.

Figur 6: Udvikling stillinger på jobnet.dk rullende år (2005-2023) og 12 måneder i 2019, samt første 7 måneder i 2023

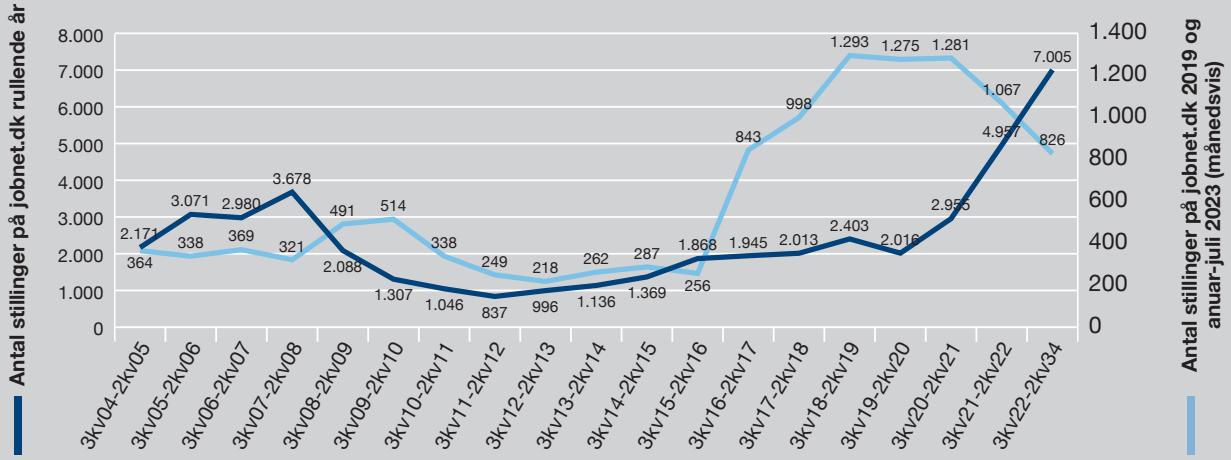

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger

[3] *Kontur 2023 Aabenraa*

De lokale virksomheders forventninger

I de tidligere virksomhedsbarometre, som jobcenteret har udarbejdet, er det normalt de tre seneste barometre, som indgår i den grafiske fremstilling af virksomhedernes forventninger.

Denne gang har vi valgt en lidt anden tilgang, hvor det normalt ville have været 1. halvår 2022, som skulle sammenholdes med 1. halvår 2023, så har vi valgt at sætte spot på og dermed spejle årets besvarelser op mod 1. halvår 2019. Dette gøres, for at kunne analysere på virksomhedernes forventninger pre-COVID-19 og efter COVID-19 og starten af krigen i Ukraine.

Svagt stigende optimisme blandt virksomhederne. I forhold til 2. halvår 2022, hvor virksomhederne så ind i en fremtid med høj inflationen, høje el-priser og geopolitisk urolighed, så har de første seks måneder af 2023 budt på en inflation der er på vej ned, og el-priserne er returneret til et mere normalt niveau, hvilket giver den stigende optimisme i forhold til seneste barometer, men forventningerne ligger dog under første halvår 2019.

Det udmunder sig nu i, at andelen af virksomheder, som forventer en større omsætning er stigende i forhold til andet halvår 2022. Samtidig er andelen som forventer en lavere omsætning aftagende.

Ses der tilbage på 2019, altså inden de seneste års udfordringer med COVID-19 og krig, så er der til gengæld tale om et betydeligt fald i forventningerne om stigende omsætning, og der er tale om markant stigning i andelen af virksomheder, som venter en lavere omsætning i de kommende seks måneder.

Det tyder således på, at virksomhederne forventer en vis usikkerhed de kommende måneder, men at de dog ser lidt mere fortrøstningsfuldt på fremtiden, end de gjorde for seks måneder siden.

Besvarelserne i virksomhedernes forventninger til omsætningen, svarer meget godt til det billede, som kan ses i korrekturmålingerne fra Danmarks Statistik. Målingerne viser, at det er blandt virksomheder inden for bygge og anlæg samt detail, at stigende andele af virksomhederne forventer lavere omsætning, mens andelen der forventer højere omsætning er faldende.

Figur 7: Virksomhedernes forventning til omsætning de kommende seks måneder (Andel)

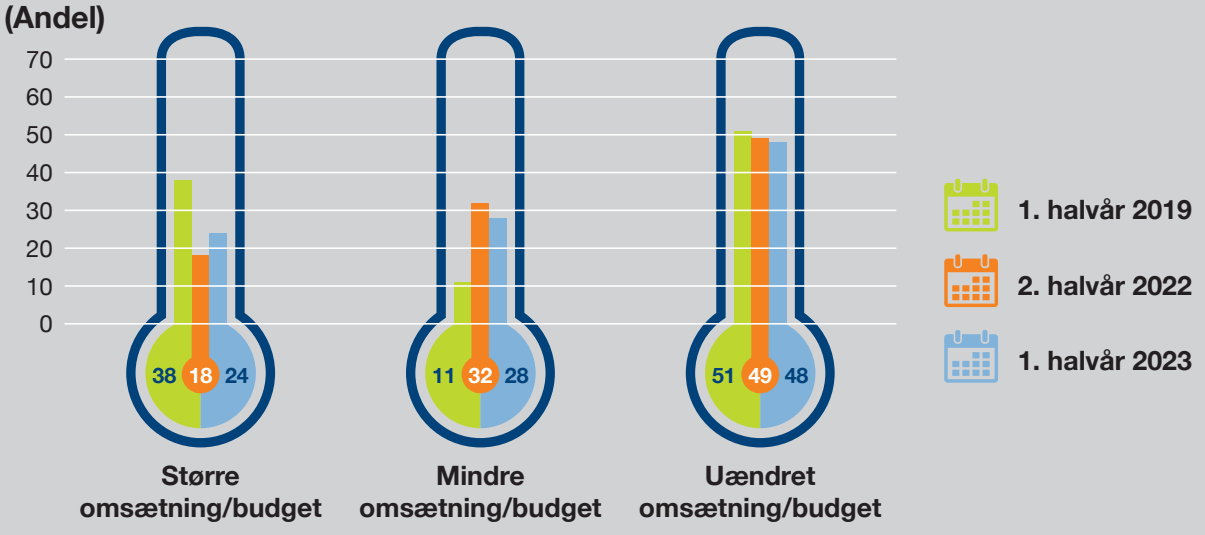

Figur 7: Besvaret af 178 virksomheder.

Figur 8: Nettoændringer fra juni 2022 til juni 2023 i virksomhedernes forventninger til omsætningen

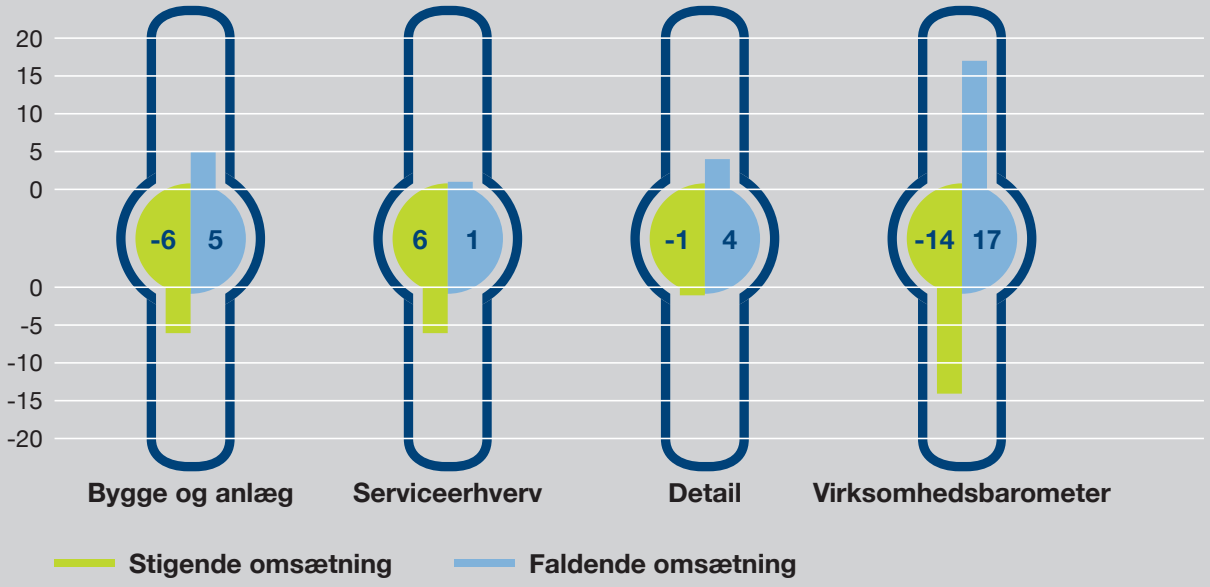

Kilde: Statistikbanken.dk, jobcenterets virksomhedsbarometer og egne beregninger. Opgørelserne i statistikbankens målinger (bygge og anlæg, serviceerhverv og detail) bygger på forventningerne til de kommende tre måneder, mens jobcenterets virksomhedsbarometer bygger på forventninger til de kommende seks måneder.

Virksomhedernes behov for arbejdskraft

Andelen af virksomheder som forventer, at øge antallet af medarbejdere de kommende seks måender ligger fortsat betydeligt over andelen af virksomheder, som forventer at reducere i antallet af medarbejdere.

Andelen som forventer, at reducere antallet af medarbejdere er tilbage til niveauet i 1. halvår 2019 og næsten halvveret ifht. 2. halvår 2022. Så fra at hver tiende virksomhed i andet halvår 2022 forventede at skulle af-

Figur 9: Virksomhedernes forventninger til antallet af medarbejdere de kommende seks måneder (Andel)

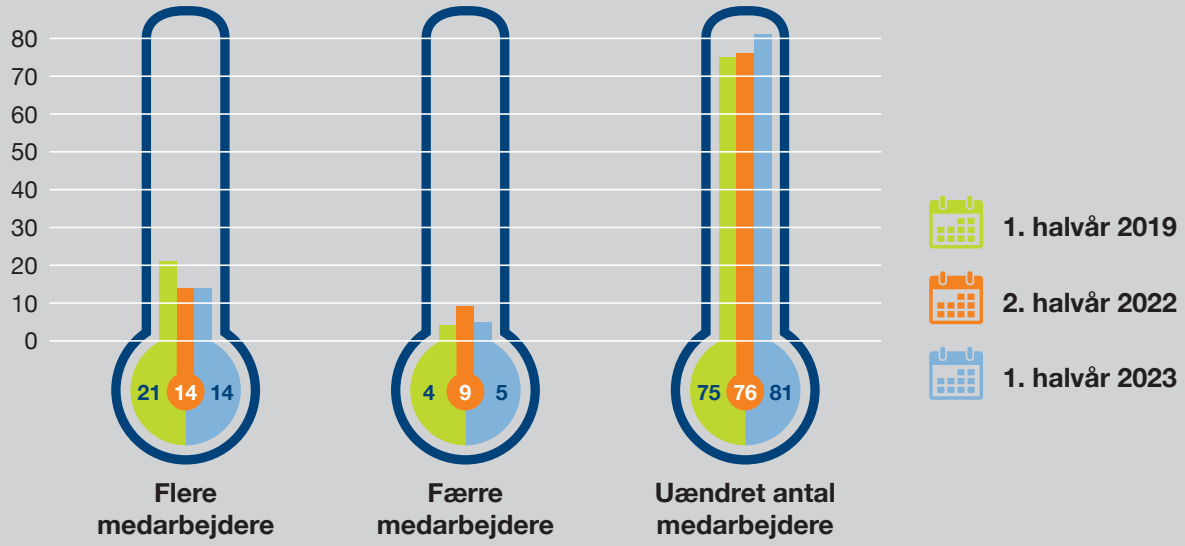

Figur 9: besvaret af 187 virksomheder.

Figur 10: Nettoændringer fra juni 2019 til juni 2023 i virksomhedernes forventninger til antallet af ansatte

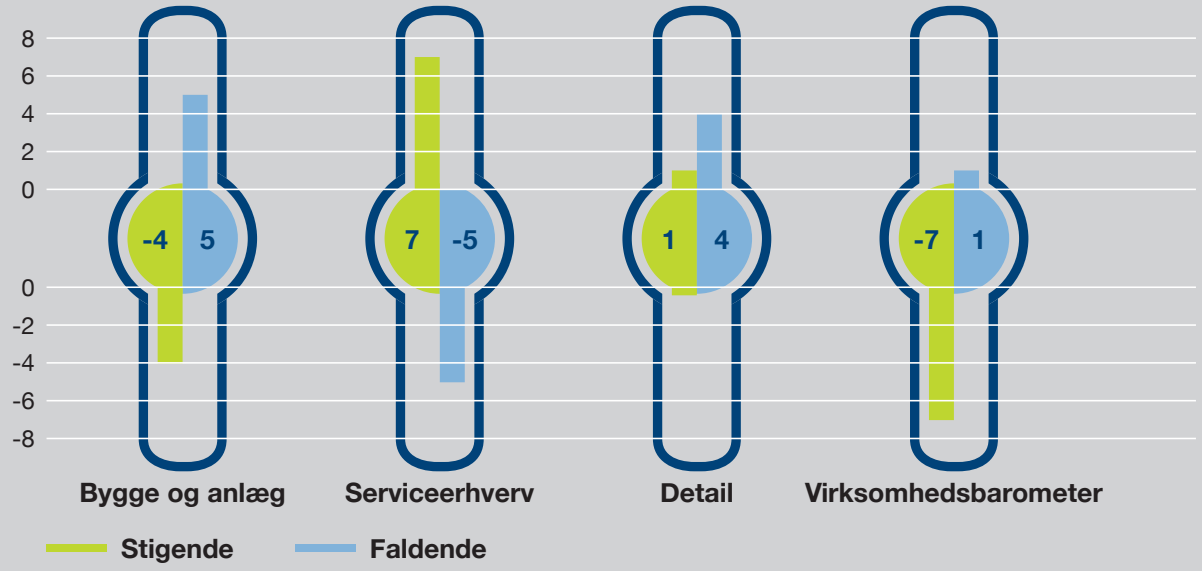

Kilde: Statistikbanken.dk, jobcenterets virksomhedsbarometer og egne beregninger. Opgørelserne i statistikbankens målinger (bygge og anlæg, serviceerhverv og detail) bygger på forventningerne til de kommende tre måneder, mens jobcenterets virksomhedsbarometer bygger på forventninger til de kommende seks måneder.

Figur 11: Andel af virksomheder som har ansat nye medarbejdere iden for de sidste seks måneder

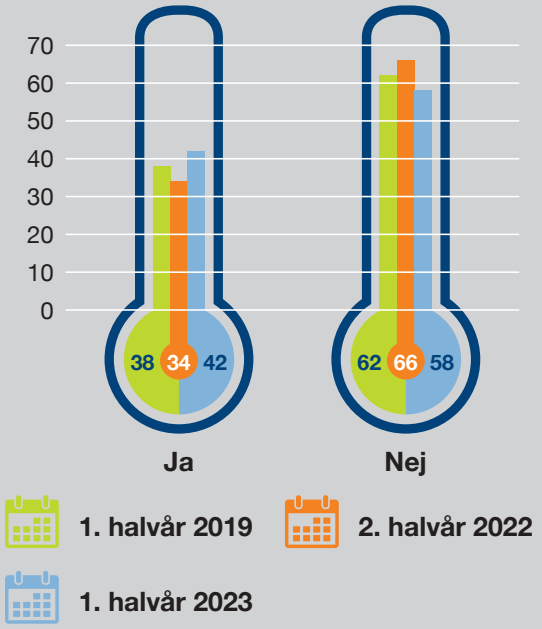

Figur 11: Besvaret af 187 virksomheder.

Figur 12: Andel af virksomheder som har oplevet vanskeligheder med at få besat opslåede stillinger inden for de sidste 6 måneder

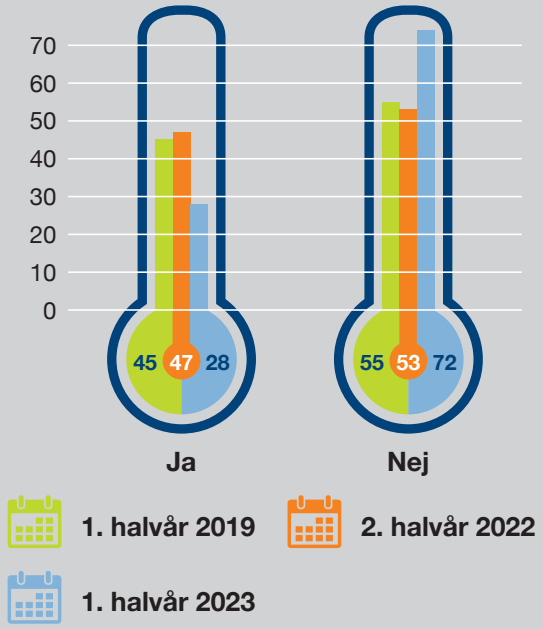

Figur 12: 79 besvarelser indgår.

skedige medarbejdere, så er andelen i første del af 2023 faldet til hver tyvende virksomhed.

Dette underbygger, at virksomhederne i kommunen ser lidt lysere på fremtiden end i anden halvdel af 2022, men at det må forventes, at jobomsætningen på arbejdsmarkedet kommer lidt ned i tempo i forhold til 2019.

På bagrrund af besvareslerne forventer jobcenteret derfor, at udviklingen i afgangen fra ledighed til beskæftigelse fortsat vil være relativ høj, mens udviklingen i afgangen fra beskæftigelse til lediged, vil være let faldende til fladende ud. En sådan udvikling vil betyde, at ledigheden fortsat kan forventes lav, og at den vil falde en smule.

Ses der på konjunkturmålingerne fra Danmarks Statitistik, så er det særligt inden for bygge og anlæg samt inden for detail, at andelen af virksomheder som forventer færre medarbejdere er stigende.

De to nævnte brancher er mindre i Aabenraa end i hele landet, hvorfor jobcenteret forventer en bedre udvikling i ledigheden end på landsplan.

En forklaring på, hvorfor udviklingen i ledigheden og beskæftigelsen har være så positiv, som den har, skal måske findes i at andelen af virksomheder, som har ansat nye medarbejdere inden for sidste seks måneder ligger over niveauet for både 1. halvår 2019 og 2. halvår 2022. Mere end fire ud af ti adspurgte virksomheder, har således ansat nye medarbejdere de sidste halve år.

Bemærkelsesværdigt så rapporterer de adspurgte virksomheder om aftagende udfordringer med rekruttering, da en fortsat høj jobomsætning og lav ledighed alt andet lige må kunne forventes at føre til flaskehalse og udfordringer i rekrutteringsprocessen.

Lidt over hver fjerde virksomhed svarede, at de oplevede udfordringer i forbindelse med ansættelse af nye medarbejdere. Både i 1. halvår 2019 og 2. halvår 2022, meldte tæt på hver anden virksomhed som udfordringer i forbindelse med rekruttering.

En mulig forklaring kan være, at hvor der tidligere var et mis-match mellem udbud og efterspørgsel, så begrænser mis-matchet sig nu til lommer på arbejdsmarkedet, hvormed det det i højere grad bliver tale om et mis-match mellem kvalifikationer der udbydes og efterspørges, end et mis-match mellem udbud og efterspørgsel af arbejdskraft.

Under hver femte virksomhed melder nu om, at de i meget høj grad havde udfordringer i forbindelse med rekrutteringen. I 1. halvår 2019, var det hver fjerde virksomheder, som meldte at de i høj grad for udfordret i forbindelse med ansættelsen af nye medarbejdere. Der er dog tale om en stigning i forhold til sidste virksomhedsbarometer på fem procentpoint.

Figur 13: Virksomhedernes vurdering af, i hvor høj grad de har udfordringer med at rekruttere i forbindelse med opslåede stillinger

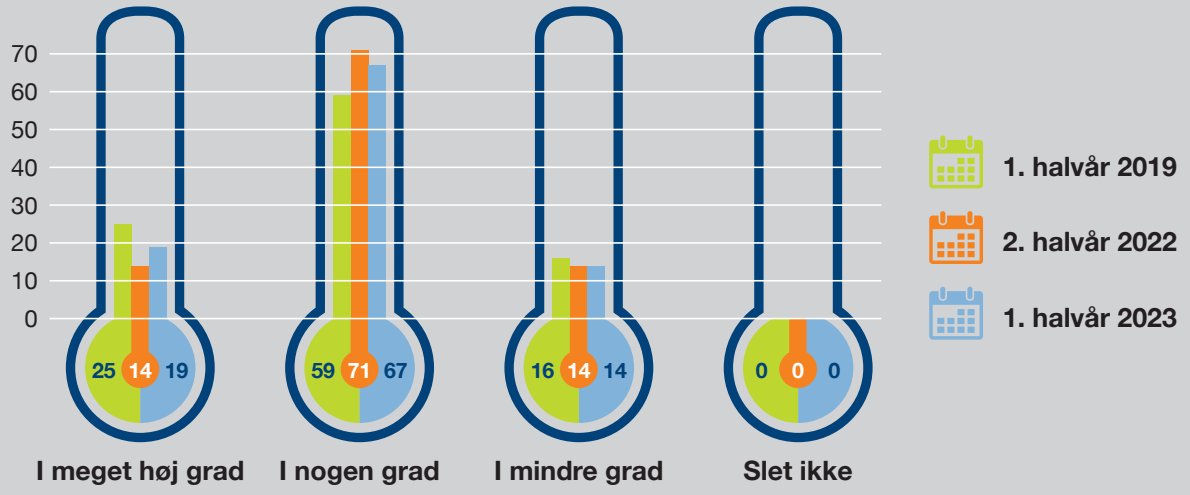

Figur 13: Omfatter 22 virksomheder som oplyste, at de havde oplevet vanskeligheder med at få besat opslåede stillinger.

Antallet af opslåede stillinger på jobnet.dk er næsten halveret siden maj måned, men ligger fortsat på et meget højt niveau med 826 ledige stillinger i juli 2023. At der er tale om et fortsat usædvanlig højt antal stillinger, kan se ved at til sammenligning var der blot 489 opslåede stillinger i juli 2021.

Det svarer til, at der i juli 2021 var 1,26 brutto ledig pr. opslåede stilling. I juli 2023 var dette tal blot 0,63 brutto ledig.

Kastes blikket på juli 2019 altså inden COVID-19 og krigen i Ukraine, var der også langt flere brutto ledige pr. opslåede stilling end i 2023. Beregningen for juli 2019 viser, at der var 2,26 brutto ledig pr. opslåede stilling.

Så selvom om virksomhederne i aftagende grad opslår nye stillinger, så er fortsat tale om en meget høj efterspørgsel både antalsmæssigt men også i forhold til udbuddet af ledig arbejdskraft.

Både personer med videregående uddannelser og faglært har denne gang være med efterspurgt blandt de ansættende virksomheder.

Blandt de arbejdsmarkedsparate ledige (A-dagpenge og jobparate kontanthjælpsmodtagere) er det blandt andet inden for transport, lager- og logistik, at ledige er gået fra ledighed til beskæftigelse. Også landbrug og industri er godt med.

Figur 14: Antal ledige og antal opslået stilling

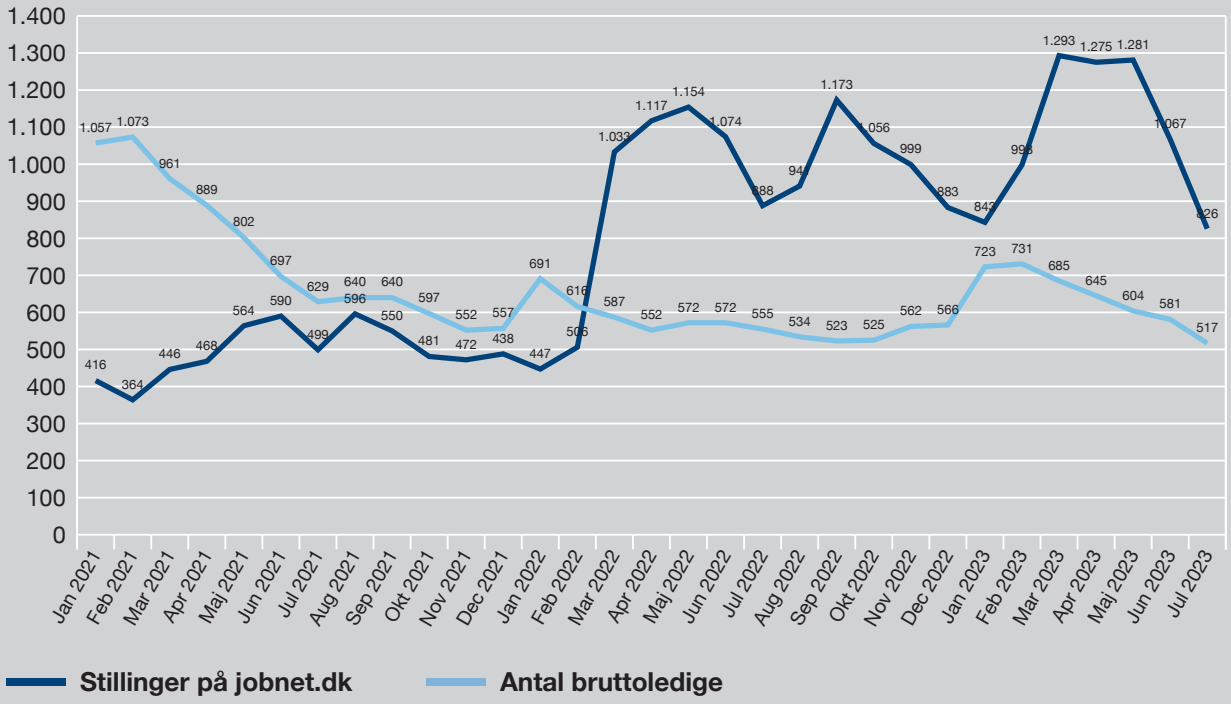

Kilde: jobindsats.dk, statistikbanken.dk og egne beregninger. Opslået stillinger er baseret på stillinger opslået på jobnet.dk

Figur 15: Faglig profil for nyansatte medarbejder (andele)

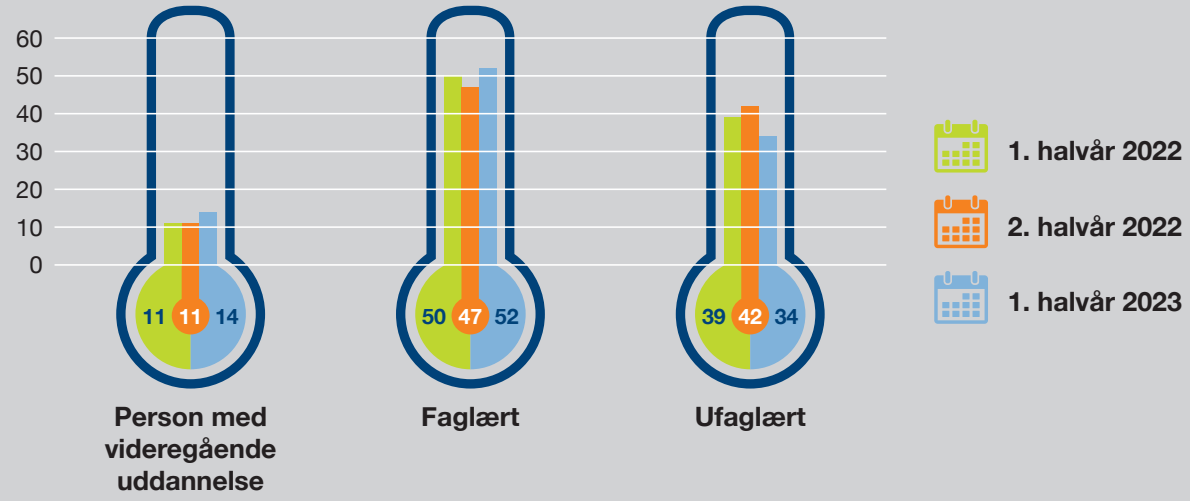

Figur 15: Opgørelse blandt 79 virksomheder der har svaret bekræftende på, at de har ansat nye medarbejdere.

Figur 16: Top 10 over afmelding af arbejdsmarkedsparate ledige med kontaktforløb hos jobcenter Aabenraa fordelt på jobmål

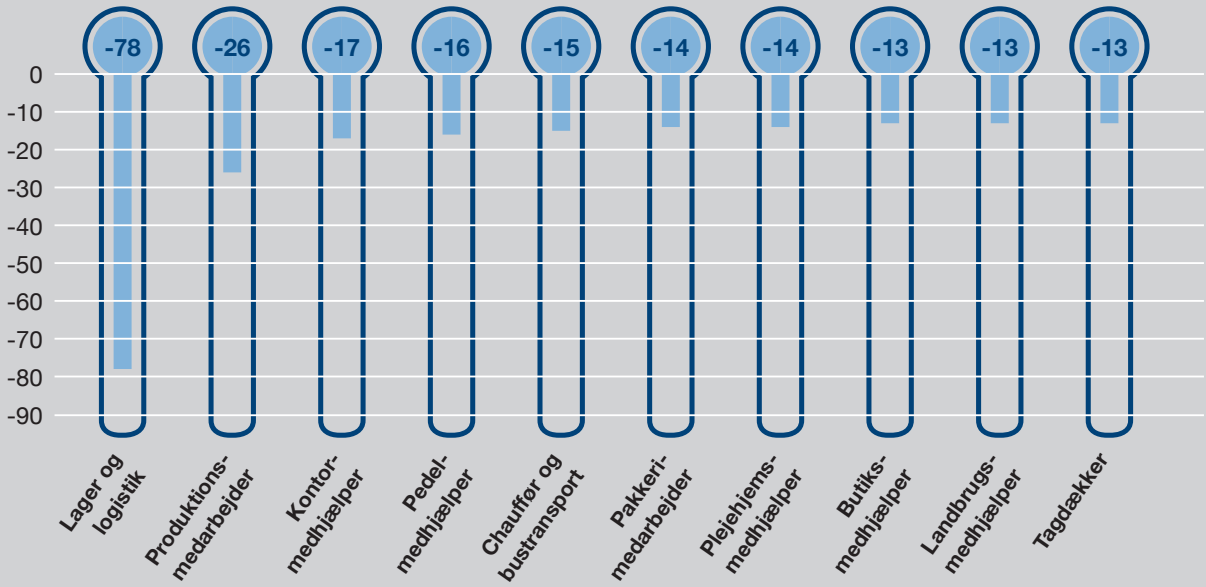

Kilde: Udtræk fra KMD-Insight den 31-12-2022 og 01-07-2023 på målgrupperne LAB 6.1, 6.2 og 6.4. STAR er overgået til ESCOSTAR stillingsbetegnelser, hvorfor nogle af stillingstyperne kan have andre navne end i tidligere opgørelser.

Unge

Mere end fire ud af ti adspurgte virksomheder har pt. elever. Virksomhederne tager således aktivt del i at sikre, at de unge får en uddannelse, og at arbejdsstyrken, også fremadrettet, har de kvalifikationer, som der efterspørges.

Andelen af virksomheder som forventer at tage elver ind de kommende seks måneder ligger på 31 %. Det er mere end en fordobling i forhold til 1. halvår 2019 og næsten mere end en fordobling i forhold til 2. halvår 2022.

Figur 17: Andel af virksomheder som har elever

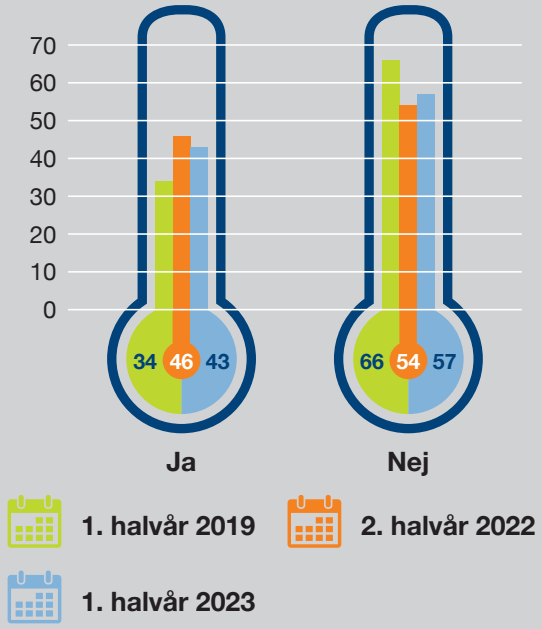

Figur 17: Besvaret af 186 virksomheder.

Figur 18: Andel af virksomheder, der forventer at ansætte elever de kommende seks måneder

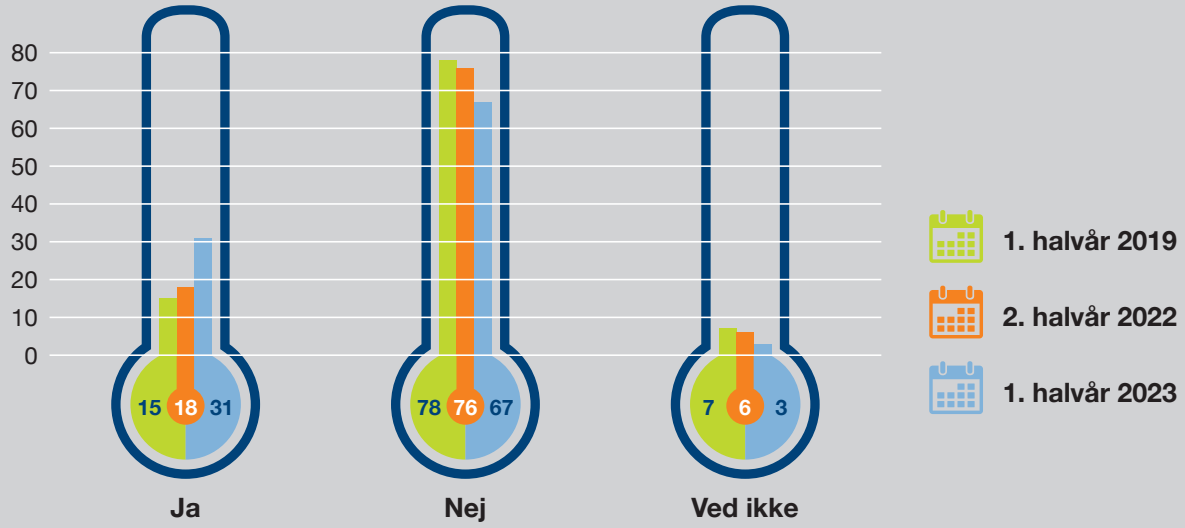

Figur 18: Besvaret af 186 virksomheder

Udsatte borgere

Andelen af virksomheder som har til at hjælpe ledige, som har behov for en særlig indsats, er steget en lille smule, men ligger fortsat under andelen af virksomheder som tidligere var klar til at hjælpe udsatte ledige.

Mere end seks ud af ti virksomheder, er klar til at give en hånd til udsatte ledige, hvilket er meget positivt. Virksomhederne tager med andre ord et lokalt socialt ansvar.

At hver femte virksomhed svarer nej til at hjælpe en udsat ledige, vurderes ikke som værende manglende vilje til at hjælpe, men at det er udtryk for den usikkerhed, som nogle virksomheder har når inflationen er høj, når der er krig i Europa, og når der er meldinger om, at vi kan være på vej mod en recession i økonomien. En usikkerhed, der betyder at man ikke har den nødvendige tid til at hjælpe den udsatte ledige.

Figur 19: Andel af virksomheder, der er klar til at hjælpe ledige, som har behov for en særlig indsats

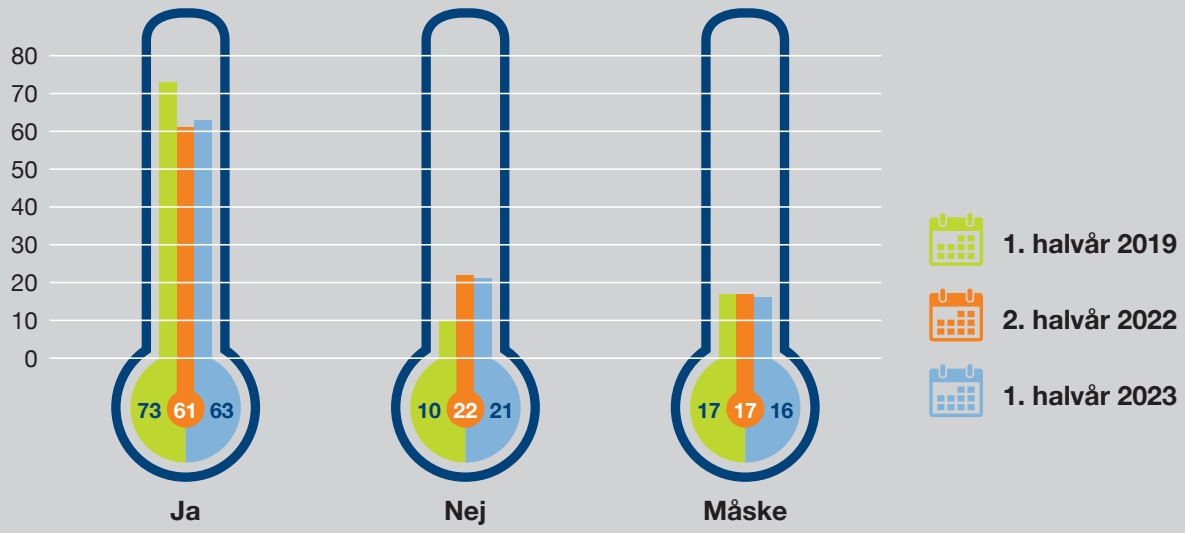

Figur 18: Besvaret af 179 virksomheder.

Tilfredshedsmåling med Jobcentrets service til virksomhederne

Lidt over fjerde virksomhed har haft kontakt med jobcenteret inden for de sidste tre måneder. Det er omkring det normale niveau, fra tidligere virksomheds-barometer.

Virksomhedernes kontakt med jobcenteret har i 1. halvår særligt relateret sig til henvendelser i forhold til sygedagpenge og fastholdelse af medarbejdere, hvilke udgør over hver fjerde af henvendelserne. Samtidig er henvendelser i forbindelse med rekruttering blev mindre, og andelen af virksomhederne som har haft kontakt med jobcenteret i forbindelse med etablering af virk-somhedspraktik eller løntilskud er ligeledes aftagende.

Virksomhedernes tilfredshed med jobcenteret har fortsat meget høj. Den gennemsnitlige score er 6,2 ud af 7. I både 1. halvår 2019 og 2. halvår lå den gennemsnitlige tilfredshed på 5,7. Der er således tale om en ret markant fremgang i tilfredsheden, hvilket er positivt og betyder at samarbejdet mellem virksomhederne og jobcenteret vurderes til at være meget tilfredsstillende.

Figur 20: Andel af adspurgte virksomheder som har haft kontakt til jobcentret indenfor de sidste 3 måneder

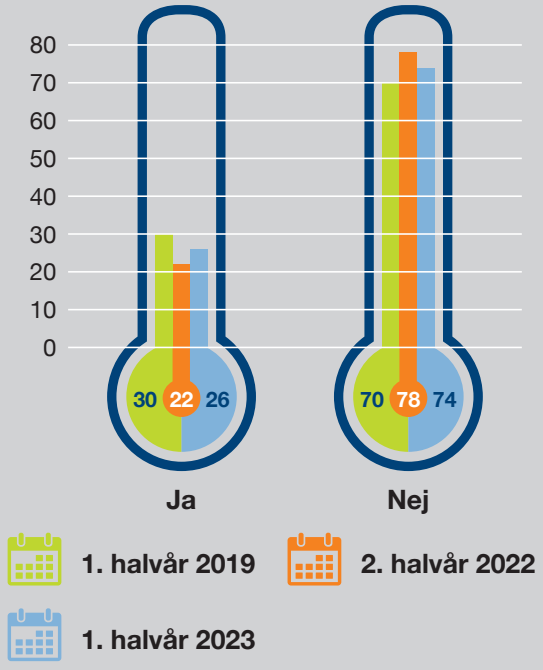

Figur 20: Besvaret af 181 virksomheder.

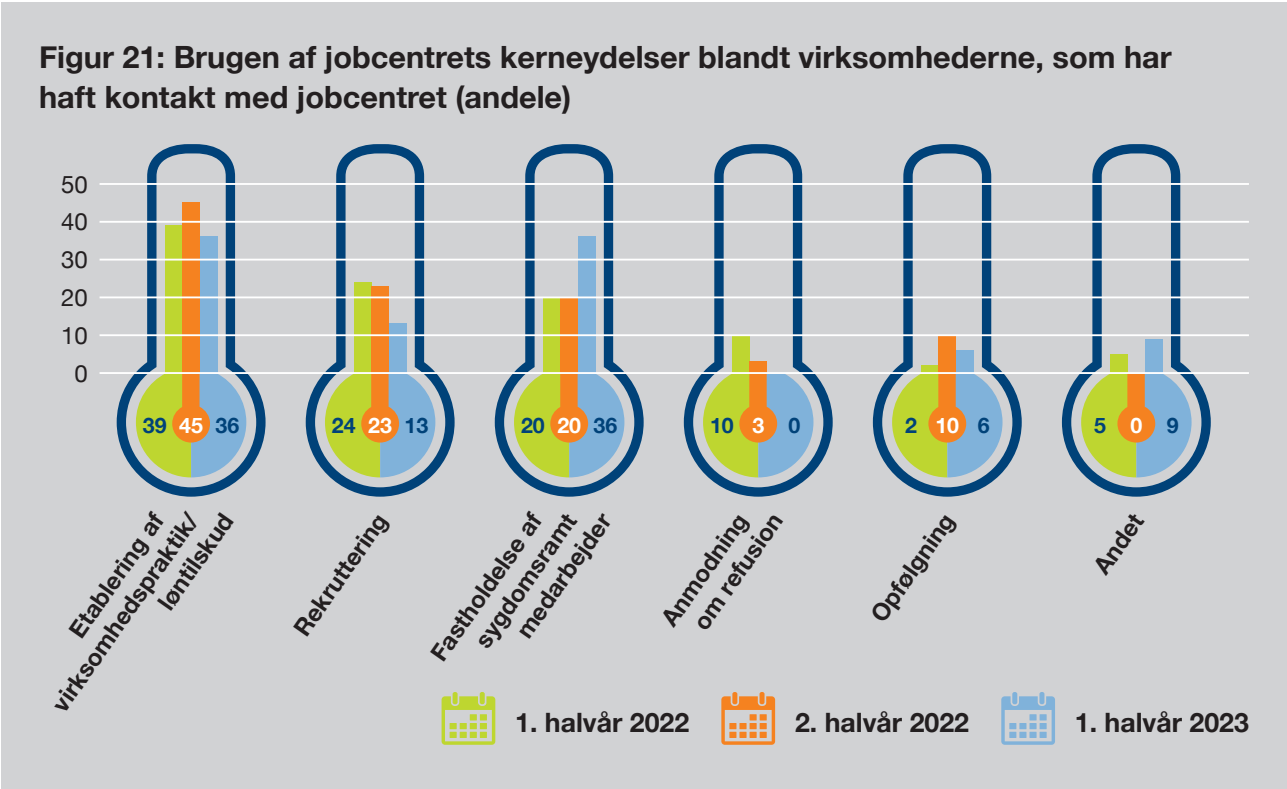

Figur 21: Besvaret af 47 virksomheder. Kategorierne var anderledes i 2019, derfor indgår tallet ikke i den grafisk gengivelse af besvarelserne, i stedet er 1. halvår 2022 udvalgt til at indgå.

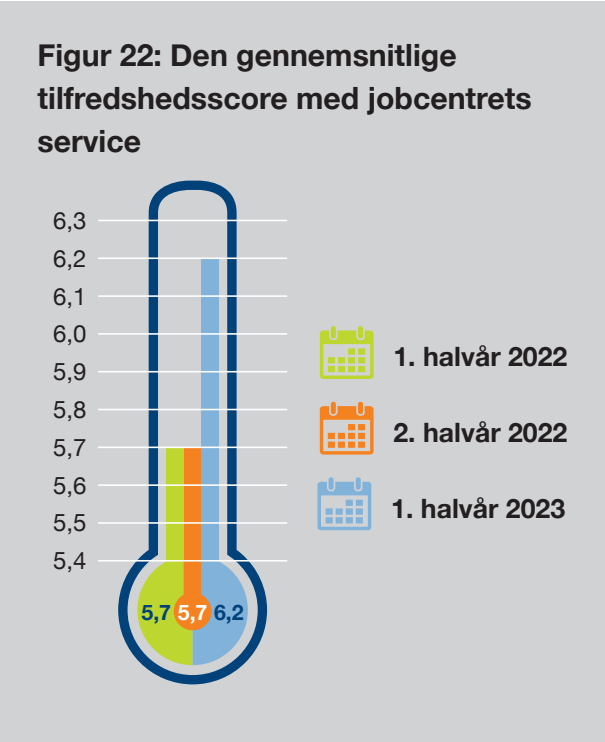

Figur 22: Besvaret af 47 virksomheder. Opgørelsen af tilfredsheden var anderledes i 2019, derfor indgår tallet ikke i den grafisk gengivelse af besvarelserne, i stedet er 1. halvår 2022 udvalgt til at indgå.

www.heidisign.dk

Vi arbejder for:

- **At flere borgere bliver selvforsørgende**
- **At virksomhederne kan få den arbejdskraft de efterspørger**

jobcenter
Aabenraa

Jobcenterets servicetelefon for virksomheder: Tlf. 73 76 66 00
www.jobcenteraabenraa.dk